

Kunnallisaloite Immalanjärven luonto- ja kulttuurimaisemakokonaisuuden suojelemiseksi.

Imatran seudun luonnonsuojeluyhdistys ja Etelä-Karjalan luonnonsuojelupiiri esittävät Imatran kaupungille laajan toimenpideohjelman laatimista Immalanjärven arvokkaan luonto- ja kulttuurimaisemakokonaisuuden suojelemiseksi.

Tähän tarvitaan moninaisten toimenpiteiden kokonaisuutta sekä Imatran kaupungin, maanomistajien, asukkaiden ja kansalaisjärjestöjen yhteistyötä.

Imatran kaupungin juomavesilähteenä toimiva Immalanjärvi on erittäin herkkä ja arvokas vesi – yksi maakunnan kirkkaimmista. Järvi saa merkittävän osan vedestään pohjavesilähteistä ja sen ekologinen tila on vielä erinomainen. Järven valuma-alueella ja rannoilla on merkittäviä luontoarvoja. Vedenlaadun fysikaalis-kemiallisten ja biologisten laatutekijöiden seurantatulokset ja paikalliset havainnot viittaavat kuitenkin järven heikkenevään tilakehitykseen ja kalaston särkivaltaistumiseen. Metsien monimuotoisuus ja rantojen suojeluarvot ovat vähentyneet.

Järven etenevän rehevöitymis-, liettymis- ja nuhjaantumiskehityksen syyn taustalla vaikuttavat erityisesti valuma-alueen metsä- ja maataloustoimet, ilmalaskeuma ja asutus sekä golfkentän ravinnepestöt.

Järvessä on vielä hyvä arvokalakanta, jonka säilyminen edellyttää hyvää veden ja pohjan laatua sekä riittävän hyväkuntoisia lisääntymisalueita. Esimerkiksi siian kutu onnistuu varmimmin rantasoraikolla, jota leväkasvusto ja valuma-alueen humuspitoinen kiintoainne ei ole peittänyt.

Immalanjärven valuma-alue on metsävaltainen: metsän osuus on noin 49% ja soiden runsas 5% valuma-alueen pinta-alasta. Sillä miten alueen metsiä, soita ja peltoja käsitellään ranta-alueilla ja järveen johdettujen ojien tuntumassa on huomattava vaikutus järven tilaan.

Aloitteemme tavoitteena on korostaa rantametsien sekä valuma-alueen suojelun ja tarvittaessa ennallistamisen merkitystä, kun halutaan vaalia luonnon monimuotoisuutta, maisemaa ja virkistyskäyttöä sekä säilyttää Immalanjärven ekologinen tila erinomaisena.

Immalanjärven rantavyöhyke muodostuu varttuneiden ja suurelta osin erirakenteisten metsien ketjusta.

Järven luoteisosan ranta-alue muodostuu arvokkaista tervaleppälehdoista. Niistä osa on jo suojeltu, mutta kokonaisuuden turvaaminen luonnonsuojelulain mukaisesti edellyttää pikaisia toimenpiteitä. Ne ovat tärkeitä kolopesijöille sekä uhanalaisten valkoselkätikan ja liito-oravan pesimä- ja ruokailualueina. Ranta-alueet ovat tärkeitä vesilintujen pesimä-, ruokailu- ja levähdysalueita sekä kuuluvat valtakunnallisesti (FINIBA) ja maakunnallisesti (MAALI) tärkeisiin lintualueisiin.

Järven luoteis-länsipuolella on sekametsiä. Ne ovat olleet alunperin erirakenteisia varttuneita metsiä, mutta tällä hetkellä niihin kohdistuu rankkoja metsätaloustoimia avohakkuineen. Erittäin vahingollista on metsien käsittelyn ulottuminen hyvin lähelle rantaa. Kapeat suojavyöhykkeet eivät turvaa rantavesiä nuhjaantumiselta ja heikentävät monimuotoista ranta-aluetta, metsän ja veden vaihtumisvyöhykettä.

Maisemaltaan Immalanjärvisoutu on kumpuilevaa ja vaihtelevaa, rehevää metsien ja peltojen muodostamaa aluetta. Se antaa erinomaiset mahdollisuudet kehittää retkeilyä ja virkistystä alueen asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin lähteenä sekä luontomatkailua.

Seudun geologinen historia Salpausselkien synnyn ajoilta, kivikautinen asuinalue ja Imatran myöhemmät vaiheet rajaseutuna varuskunta-alueineen kertovat mielenkiintoista historiallista tarinaa. Luonto ja perinteet ovat inspiroineet kulttuurihankkeita kuten Jäppilänniemen taidetien ja Niskapietilän museotien.

Immalanjärven alue on rajaseutua. Vahvat luontoyhteydet toimivat ekologisina käytävinä rajan ylitse. Seutu on osa Fennoskandian Vihreää Vyöhykettä, jonka keskeisenä kehittämiskohteena Kaakkois-Suomessa ovat Immalanjärven tyyppiset rajajärvet valuma-alueineen.

Lappeenrannassa 12.4.2014

Seppo Pousi
puheenjohtaja

Hilkka-Maija Pääkkönen
sihteeri

Imatran seudun luonnonsuojeluyhdistys ry

Juha Juuti
puheenjohtaja

Timo Tikka
sihteeri

Etelä-Karjalan luonnonsuojelupiiri ry.

Tausta-aineistot:

*Haverinen Yrjö: Metsätaloustoimien vaikutus Immalanjärven vedenlaatuun, maisemaan, alueen virkistyskäyttöön ja luonnon monimuotoisuuteen, Osa I ja II. Imatra 2014.

*Juuti Juha: Esitys tervaleppälehdon suojelemiseksi. Imatra 2012.

*SLL:n esitys Petroskoin konferenssissa